

ת"פ 30617/02/22 - מדינת ישראל נגד ארנסט זכרוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 30617-02-22 מדינת ישראל נ' זכרוב

כבוד השופטת מרב גרינברג	בפני
המאשימה	בעניין:
מדינת ישראל	
ע"י ב"כ עוה"ד שירה מוהר	
	נגד
ארנסט זכרוב	הנאשם
ע"י ב"כ עוה"ד משה אורן	

גזר דין

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן (בשנית) בעבירות סיוע לנשיאה והובלת נשק ותחמושת לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); שיבוש מהלכי משפט (שתי עבירות) לפי סעיף 244 לחוק; הדחה בחקירה (שלוש עבירות) לפי סעיף 245 לחוק.

2. עובדות כתב האישום המתוקן מתארות אירוע חריג ויוצא דופן בנסיבותיו ותוצאותיו.

כמפורט באישום הראשון, הנאשם ואילן זכרוב ז"ל (להלן: "אילן") הם אחים. בין אילן לבני טוחטייב (להלן: "בני") סכסוך שטיבו אינו ידוע. על רקע זה, גמלה בלבו של אילן החלטה לגרום למותו של בני. במועד הרלוונטי החזיק בני קטנוע בבעלותו של אילן, ללא הסכמתו של האחרון (להלן: "הקטנוע").

ביום 6.1.22, הגיע בני באמצעות הקטנוע לבית מגורי משפחתו בנתניה. במועד זה בשעה 19:50 לערך, נסעו אילן והנאשם לכיוון ביתו של בני, הנאשם נהג ברכב, אילן לצדו, כשהוא נושא אקדח חצי אוטומטי טעון במחסנית וכדורים תואמים, בידיעתו של הנאשם. בשעה 20:30 לערך, הגיעו השניים בסמוך לביתו של בני והמתינו לצאתו. כעבור כשעה, יצא בני מהבית והתקרב אל הקטנוע במטרה לנסוע באמצעותו חזרה לביתו. בשלב זה, יצא אילן מהרכב כשהוא נושא עליו את האקדח, התקרב לעברו של בני וירה לעברו מספר יריות לפלג גופו העליון מטווח קצר. בני הסתובב לעברו של אילן והתפתח ביניהם מאבק שבמהלכו נפל האקדח על המדרכה. בשלב כלשהו, לקח בני את האקדח והכה באמצעותו של אילן מספר פעמים בראשו. בכל אותה עת, ישב הנאשם בסמוך בתוך הרכב ואף יצא ממנו בשלב מסוים, לעבר אילן ובני. בהמשך, הסיע הנאשם את אחיו הפצוע לבית החולים, בעוד בני פונה מהמקום באמצעות ניידת מד"א. תוצאות האירוע קשות: לבני נגרמו פצעי ירי והוא נותח ואושפז בבית החולים, אילן נפטר מפצעיו ביום 17.1.22.

כמפורט באישום השני, בהמשך לאירוע המתואר, החל מיום 6.1.22 בשעת לילה, ביצע הנאשם מספר פעולות הדחה במטרה להכשיל את החקירה המשטרתית בגין אירועי האישום הראשון, הוא הורה לבת זוגו של אחיו, באמצעות הודעת טקסט, להשמיד את כרטיס הסיים בטלפון הנייד שברשותה, וביום 17.1.22, שוחח עימה והורה לה לומר בחקירה המשטרתית אליה זומנה כי אינה יודעת דבר על נסיבות האירוע המפורט באישום הראשון. כך הורה גם לאביו בשיחתם ביום 30.1.22. במועד זה, אף החביא הנאשם את הטלפון הנייד ברשותו. **בגין מעשיו אלו הורשע בשתי עבירות שיבוש מהלכי משפט ושלוש עבירות הדחה בחקירה.**

3. הצדדים הציגו הסדר טיעון דיוני, פרי הליך גישור שהתנהל בפני כבוד השופט טרסי, במסגרתו הודה והורשע הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן והופנה לתסקיר שירות המבחן, ללא להסכמות עונשיות.

תסקיר שירות המבחן

4. הנאשם, בן 38, ללא עבר פלילי, עלה בילדותו עם משפחתו מברית המועצות. עקב מצבם הכלכלי הקשה של הוריו, התחנך בפנימיות, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. במקביל ללימודיו עבד מגיל צעיר לפרנסתו. שירת בצבא במשמר הגבול ושוחרר מספר חודשים טרם תום השירות, כדי לסייע לאשתו דאז במהלך הריונה. בתחום התעסוקתי, שמר על רצף תעסוקתי בעבודות שונות, לעיתים עבד בשתי עבודות במקביל, למד והוציא רישיונות בתיווך במקרקעין ובנהיגה ברכב ציבורי, עבד כראש צוות אבטחה בחברת חשמל ומזה כארבע עשרה שנים עובד כעצמאי בעסק בבעלותו בתחום ההסעות.

באשר למשפחת מוצאו, הוריו התגרשו כשהיה נער, שלושת אחיו מקיימים אורח חיים תקין. עוד תיאר כי מאז פטירת אחיו הצעיר, חש שמשפחתו, בעיקר אמו, מאשימים אותו שלא שמר על אחיו. לדבריו, חווה כלפי האח תחושות קשות ומעורבות, בעיקר תחושות עצב ואובדן ובמקביל כעס כלפיו על כך שגרם להסתבכותו באירוע.

בתחום המשפחתי, נשוי בשנית, אב לילד בן 17 מנישואיו הקודמים, אשתו הנוכחית בחודשי הריון מתקדמים. את אשתו הראשונה הכיר בגיל 17, השניים נישאו בהיותו בן 21. לדבריו, אשתו סבלה מדיכאון לאחר הלידה, על רקע זה עזבה את ביתם, ומאז מגדל הנאשם את בנם לבדו בסיוע אמו. בהמשך השניים התגרשו ונתק עימה הקשר. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה מסירות רבה לבנו, וחש סיפוק וגאווה רבה בהצלחות הבן. בתקופה האחרונה, ולאחר שהבן גדל, החל במערכת יחסים חדשה ונישא בשנית. בת זוגו, בת 26, הנאשם תיאר קשר זוגי תקין ותומך, כיום מצפים להולדת בנם המשותף.

יחסו לעבירה מעט מצמצם. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, אך לטענתו לא ידע על הסכסוך בין אחיו לבני, על כוונתו לפגוע בו ולא ידע שנשא אקדח. לדבריו, נענה לבקשת אחיו כי יסיע אותו, ורק כאשר חיכה לו ברכב שמע רירות. עוד לטענתו לא עזב את אזור הרכב, תיאר את רגעי הבהלה בהם היה שרוי לאחר הישמע היריות והכרתו בכך שהסתבך. לדבריו, מבין כיום כי היה עליו לדווח מיידית למשטרה, אך בזמן אמת פעל באופן הישרדותי וביקש מבני משפחתו שלא למסור מידע למשטרה מתוך תחושת אחריות שהייתה לו כלפי אחיו. הוסיף כי אינו מסוכסך עם המתלונן, השניים אף נפגשו והאחרון הביע צער בפניו על מות אחיו.

באשר להליך הטיפול, הנאשם שולב בטיפול פרטני במסגרת פיקוח מעצרים. במהלך כל ההליך שיתף פעולה והתמיד להגיע לפגישות. בתחילת התהליך התקשה לחשוף רגשות בפני האחרים, אך ניכר כי עם התקדמות ההליך הטיפול התחזקה יכולתו להכיר ברגשותיו ולנוע ממקום של קורבנות לעבר בחינת דפוסי התנהגותו במצבי דחק ומצוקה. הנאשם דחה את הצעת שירות המבחן להשתלב בטיפול קבוצתי בשירות המבחן לקבלת כלים להימנע ממעורבות שולית בעתיד. שירות המבחן להמשיך הלאה ולהשתלב בטיפול קבוצתי בשירות המבחן לקבלת כלים להתמודדות תקינה במצבי קונפליקט לצד עיבוד טראומות העריך, שהמשך שילובו בטיפול יסייע לו לקבל כלים להתמודדות תקינה במצבי קונפליקט לצד עיבוד טראומות והתמודדות עם מות אחיו.

לסיכום, התרשם שירות המבחן מנאשם בעל יכולות תפקודיות תקינות, ללא דפוסים עברייניים, שרמת הסיכון הנשקף ממנו נמוך ביותר. עוד התרשם מסיכויי שיקום גבוהים, כיום מתמקד הנאשם במשפחתו החדשה, וברצונו לבחון דפוסי חשיבה והתנהגות שהובילוהו למעורבותו בעבירות. לאור כל האמור בא בהמלצה לענישה שיקומית הכוללת צו מבחן למשך שנה, וצו של"צ בהיקף של 300 שעות.

תמצית הטיעונים לעונש

5. ב"כ המאשימה, עו"ד ליטל שירי, עמדה בטיעוניה על הנסיבות החריגות בחומרתן של העבירה בה הורשע הנאשם, ועל פגיעתו בערכים המוגנים של הגנה על חיי אדם, שלום הציבור וביטחון. עוד עמדה על פוטנציאל הנזק העצום, שהתבטא בפציעה קשה מירי בפלג גופו העליון של המתלונן ובמותו של אילן. לטענתה, הנאשם סייע לאחיו להגיע למפגש עם המתלונן בכדי להתעמת עמו, בעודו מודע לכך כי אחיו מצויד באקדח, יחד השניים ארבו למתלונן, ולמרות שהירי לא מיוחס לנאשם, מדובר בנסיבה לחומרה המשליכה על חומרת מעשיו. עוד ציינה לחובתו כי לאחר הירי לא דיווח הנאשם למשטרה, אלא ההפך, פעל להדחת בני משפחתו מלשנתף פעולה עם המשטרה ולהקשות על עבודת החקירה. לשיטתה, אין מדובר בעבירת סיוע לנשיאה "רגיל" אלא עובדות כתב האישום החמורות משליכות על המתחם, ובהתחשב בעבירות השיבוש וההדחה, עתרה למתחם ענישה כולל הנע בין 18-36 חודשי מאסר.

ב"כ המאשימה ציינה לקולה את הודאת הנאשם, היעדר עבר פלילי והטרגדיה שפקדה אותו ואת משפחתו כתוצאה מהאירוע. עוד עמדה על תסקירו, לשיטתה המלצתו הסופית תמוהה וסבורה שנובעת מרחמים ולא מדרך טיפולית שעבר. על כן לטענתה, בנסיבות האמורות ובהתחשב במורכבויות המשפחתיות הקשות עמן מתמודד, ניתן ליתן לכך ביטוי בגדרי המתחם, ולמקמו בתחתיתו, אך לא לחרוג ממנו. בנוסף עתרה לענישה נלווית וחילוט הרכב, לחלופין הפקדת ₪ 10,000 תמורתו.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד משה אורן, ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולחלופין להשית עליו עבודות שירות. לדבריו, הנאשם מודה בכל המיוחס לו בכתב האישום המתוקן, בשונה מהכתוב בתסקיר. עוד הוסיף כי מדובר באירוע טראגי ומיוחד, וכי המאשימה לא נתנה משקל בעתירתה העונשית לנסיבותיו החריגות. הנאשם, ללא עבר פלילי, היה עצור תקופה ובהמשך בתנאי איזוק, נמצא כמעט שנתיים בתנאים מגבילים. עוד טען כי הנאשם נישא לאחרונה ומצפה ללידת בנו. לדבריו, הנאשם ומשפחתו נענשו דיים ושרויים באבל כבד. עוד עמד על הפגיעה הקשה הצפויה לבן במידה שיישלח אביו למאסר.

7. **הנאשם בדברו האחרון** הביע בדמעות את כאבו על מעורבותו באירוע ששינה את חייו. לדבריו, כתוצאה מהאירוע העסק שבבעלותו נפגע והוא נקלע לחובות כלכליים, בנו עבר התעללות חברתית בבית הספר, תיאר שבעבר עבד בעבודות מכובדות ורגישות בתחום הביטחוני ואילו כיום הוא אינו יכול להתקדם בחייו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

9. הנאשם הורשע בשני אישומים שונים, אירועי האישום השני הם תולדה של האירוע המתואר באישום הראשון והתקיימו בסמוך לו. על כן עתירת המאשימה לקביעת עונש כולל לשני האישומים מקובלת עליו ומתיישבת היטב עם מדיניות הפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, 29.10.2014).

10. לפניי תיק חריג בנסיבותיו, אירוע ירי אלים שיצא מכלל שליטה והסתיים באובדן חיי אדם. הנאשם, שאינו החוליה המרכזית בביצוע העבירות, איבד את אחיו הצעיר, היורה ויוזם האירוע.

11. רבות נכתב, חזור ושנה, על חומרת עבירות הנשק אשר הפכו זה מכבר למכת מדינה, ופוגעות בערכים המוגנים של שמירה על חיי אדם, שלום ובתחושת הביטחון של כלל אזרחי המדינה. פוטנציאל הנזק מעבירות אלו הוא גדול ממדים, מגמת הפסיקה בשנים האחרונות מלמדת על החמרה בענישה לצורך מיגורן, תוך מתן משקל כבד לשיקולי הרתעה. מגמה זו אחידה ועקבית ביחס לכלל עברייני הנשק שהורשעו בעבירות קלות כחמורות, אף כשהם נעדרו עבר פלילי, והאירוע הוא בגדר חריג בנוף חייהם הנורמטיבי (ע"פ 5813/21 מוחמד ג' בארין נ' מדינת ישראל, פס' 14 (31.5.2022); בע"פ 6011/21 חאלד דסוקי נ' מדינת ישראל (25.11.2021); ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' מחמד בסילה, פס' 10 (28.12.2021); ע"פ 2283/22 אל נבארי נ' מדינת ישראל (31.7.2022); ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל (26.7.2022); ע"פ 116/13 ווקנין נ' מדינת ישראל, פס' 7 (31.7.2013)). מגמה זו קיבלה ביטוי גם בחקיקה, במסגרת תיקון 140 לחוק שנכנס לתוקף ביום 8.12.21, בו נקבעו עונשי מינימום לעבירות נשק באשר הן, באופן שכלל, העונש שיושת בגין עבירות אלו, לא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה.

12. העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם של שיבוש מהלכי משפט והדחה בחקירה פגעו בערכים המוגנים של סדרי שלטון, טוהר ההליך השיפוטי ותקינותם של הליכים משפטיים (ע"פ 8721/04 אוחנה נ' מדינת

13. **ובעניינו** - הנאשם, אדם נורמטיבי, סייע לאחיו להוציא לפועל תכנית פגיעה במתלונן. הרקע לסכסוך בין האח למתלונן אינו ידוע ואין חולק שהנאשם לא היה מעורב בו. הסייע לאח כלל הסעתו ברכבו, כשהנאשם מודע לכך שהאח נושא אקדח טעון והמתנה למתלונן בסמוך לבית משפחתו. אף אם אניח לטובת הנאשם שלא ידע על כוונת האח לעשות שימוש באקדח, ברי כי יכול היה לצפות זאת. עם זאת, במהלך האירוע עצמו, לאחר שיצא האח מהרכב והחל העימות האלים בינו לבין המתלונן שכלל ירי לעבר המתלונן והכאת האח באמצעות האקדח שהביאה למותו, הנאשם לא היה מעורב. גם לאחר שהאקדח הופל, המתלונן נטלו והיכה באמצעותו את האח מכות קשות, הנאשם לא התקרב לאזור האירוע ולו כדי לסייע לאחיו. הנאשם תיאר בתסקירו את הבהלה שאחזה בו למשמע יריות, ואת פעולותיו המהירות להצלת חיי אחיו ופינויו לבית החולים, התנהלותו במהלך האירוע ובסופו מלמדת כי אכן לא היה שותף לתכנון האירוע ולא רצה לקחת בו כל חלק. חלקו התמצה בהסעת אחיו לבית המתלונן ומודעותו לכך שנשא אקדח ולהתכנות לאירוע אלים, שבו לא נטל חלק. התוצאה של האירוע היא אכן טראגית, המתלונן שנורה ונפצע בפלג גופו העליון, לא איבד עשתונות, נטל את האקדח שנפל, וכדי להגן על עצמו ולמנוע את המשך הפגיעה בו, הכה את האח בראשו וגרם למותו.

פגיעת מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים אינה גבוהה. בהקשר זה נתתי דעתי לחלקו היחסי של הנאשם, הימנעותו מלהתערב באירוע האלים והאובדן הקשה מנשוא של אחיו.

אשר לאישום השני, נסיבות מעשי הנאשם חמורות - הנאשם, שככל הנראה לא היה מודע למצבו הקשה של אחיו, פעל מיד ובסמוך לביצוע פעולות הדחה ושיבוש, מטרתן רובן הייתה לשבש את החקירה המשטרתית שנפתחה בעקבות האירוע. אניח לטובתו, שמטרת הפעולות היו לסייע לאחיו אך לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בצבר פעולות הכוללות הוראות לבני משפחתו לא למסור מידע ולא לשתף פעולה בחקירה משטרתית והחבאת מכשיר הטלפון שלו.

מדיניות הענישה הנוהגת

14. בפסיקה ענפה הושתו על נושאי נשק עונשי מאסר מאחורי סורג ובריש לתקופות לא קצרות. הפסיקה אינה מקלה עם נאשמים שזו להם הסתבכותם הראשונה עם החוק, אף בעבירות שבוצעו בנסיבות ברף חומרה בינוני-נמוך, ללמדנו כי הענישה מבכרת את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות במקרי שיקום: **"המסר העונשי הנגזר ממדיניות הענישה האמורה הוא כי שומר נפשו ושלומו - ירחק מעבירות הנשק באשר הן, קלות כחמורות"** (ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל פסקה 10 (26.7.22) (להלן: "עניין פלוני").

בע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני (14.9.22) מסתמנת מגמת החמרה משמעותית בעבירות נשיאת נשק. במקרה זה התקבל ערעור מדינה בעניינו של תושב האזור, שנשא אקדח טעון ברכב ונגזרו עליו 18 חודשי מאסר. בית המשפט (כב' השופט שטיין) קבע מתחם ענישה ראוי שנע בין 30-42 חודשי מאסר. עונשו של המשיב, ללא עבר, הוחמר, מבלי למצות את הדין, למאסר בן 28 חודשים.

בעניין פלוני נדחה ערעור המערער, ללא עבר, שנשא והוביל ברכבו אקדח גלוק מוסלק, בנסיבות קשירת קשר עם אחר לביצוע עסקת נשק. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 16-36 חודשי מאסר. נדון למאסר בן 16 חודשים;

בע"פ 930/22 **חטיב נ' מדינת ישראל** (31.7.22) נדחה ערעור נאשם אשר זוכה מעבירת סחר באקדח ומחסנית ריקה, והורשע חלף זאת בנשיאת והובלת האקדח ברכבו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 16-30 חודשי מאסר. נדון למאסר בן 23 חודשים;

בע"פ 2033/21 **זועבי נ' מדינת ישראל** (30.8.21) נדחה ערעורו המערער, בן 51, ללא עבר, חולה טרשת נפוצה שנדון בגין נשיאת שני אקדחים על רקע סכסוך פעיל למאסר בן 24 חודשים. נקבע כי סולחה שנערכה בין המשפחות ומצבו הרפואי לא מצדיקים חריגה מהמתחם.

בע"פ 1658/22 **נח'אש נ' מדינת ישראל** (19.6.22) נדחה ערעור המערער שהורשע בעבירת נשיאה והובלה של תת מקלע "עוזי" ומחסנית למאסר בן 26 חודשים. המערער, ללא עבר פלילי, רכש לטענתו את הנשק לשם הגנה עצמית ועבר הליך טיפולי.

בע"פ 4290/21 **זרבאילוב נ' מדינת ישראל** (6.12.21) דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער שנהג ברכבו ונשא בתא המטען שני אקדחים טעונים במחסנית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 16-36 חודשי מאסר. לחובת הנאשם הרשעה אחת שהתיישנה. נדון למאסר בן 18 חודשים.

בת"פ (מח' מרכז) 10686-05-20 **מדינת ישראל נ' עאזם ואח'** (גזר דיני מיום 28.11.22) נדון עניינו של הנאשם 2 שסייע לנשיאת רובה סער קלאצ'ניקוב, אקדח ומחסניות. מדובר כי נסיבות הסיוע ברף הנמוך, ובהתאם קבעתי מתחם ענישה הנע בין 13-28 חודשי מאסר. מטעמי שיקום ואחידות הענישה גזרתי תשעה חודשי עבודות שירות. לא הוגש ערעור.

אשר לעבירות השיבוש וההדחה בהן הורשע, נקבע ברגיל מתחם הנע בין ענישה צופה פני עתיד ועד מספר חודשי מאסר, יש לתת את הדעת לריבוי העבירות ונסיבותיהן.

15. לאחר שעמדתי על נסיבות המעשים החריגות, חלקו היחסי, הנזק שנגרם והרשעת הנאשם בעבירה של סיוע לנשיאת נשק, מצאתי לקבוע **מתחם ענישה כולל הנע בין 14-30 חודשי מאסר.**

האם יש מקום לחרוג במקרה שבפנינו ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום?

16. סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין קובע כך: **"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969."**

17. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו כשיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לאו, מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "נאשם השתקם" או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול. ראו רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל (23.10.12). ואולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר. הפסיקה קבעה בהקשר זה, כי ניתן להתחשב, בין היתר, בשיקולים כגון המוטיבציה שהביע האדם המורשע להשתקם; הליכי גמילה מהתמכרות; הצלחה בהשתלבות בהליכים טיפוליים; שינוי בהתנהגות ובדרך החשיבה של האדם שהורשע; הבעת חרטה כנה והפגנת אמפתיה כלפי נפגע העבירה (ראו: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מ"י (18.04.2018); ע"פ 3613/17 זיבלד נ' מ"י (17.01.2019)), כשלתסקיר שירות המבחן מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.

18. **לאחר ששקלתי את כלל השיקולים ונתתי דעתי לנסיבות הנאשם והמלצת שירות המבחן, מצאתי כי את המקרה שבפנינו ראוי לחריגה מטעמי שיקום.** הנאשם, בן 38, ללא עבר פלילי, חרף נסיבות חיים קשות ומורכבות, מנהל אורח חיים תקין, עובד באופן מסודר והקדיש את עצמו לגידול בנו שננטש ע"י אמו כשהיה תינוק. הנאשם למד והוציא רישיון תיווך במקרקעין ורישיון לרכב ציבורי, בעל עסק פרטי בתחום ההסעות. במהלך התקופה האחרונה, נישא בשנית ומצפה ללידת בנו השני. נראה כי הנאשם נעדר דפוסים עברייניים, בעל יכולות תפקוד גבוהות ושירות המבחן העריך כי הסיכון שיחזור על מעשיו נמוך ביותר. נראה כי הרקע למעשיו נבע מתחושת מחויבות כלפי אחיו וחוסר מחשבה, הימנעותו מלהתערב באירוע האלים, ולו כדי לסייע לאחיו, מעידה שאינו בעל דפוסים אלימים ואינו אווז בעמדות מקלות ראש ביחס לשימוש באלימות ובנשק.

19. הנאשם היה עצור לראשונה בחייו כחודשיים, ושבעה חודשים נוספים בתנאי איזוק. עניינו של הנאשם מוכר לי כבר מהליך המעצר, במסגרתו שמעתי את בני משפחת הנאשם ואת בנו, והתרשמתי מנכונותם לסייע לו ולתמוך בו. במסגרת זו פיקוח מעצרים, עבר הנאשם הליך טיפולי שכלל פגישות פרטניות בשירות המבחן. תחילה התקשה לחשוף את רגשותיו אך בהמשך ההליך, החל בתהליך של התבוננות פנימית עמוקה והביע רצון לרכוש כלים להתמודדות עם מצבי מצוקה ולחץ. אמנם אין מדובר בהליך טיפולי ארוך טווח אך אזקוף לזכות הנאשם את שיתוף הפעולה המלא, המוטיבציה הטיפולית שמביע ונכונותו להמשיך בטיפול ואת הערכת שירות המבחן כי הנאשם בעל פוטנציאל גבוה לשיקום. לכך אוסיף את ההשלכות הקשות של אובדן אחיו, תחושות האשם והטראומה הקשה שחוה, שלהם אפקט מטלטל ומרתיע המפחית הפחתה נוספת את הסיכון שישתבך בעתיד בשנית בביצוע עבירות נשק ואלימות. **יש בכל אלו כדי להוות בסיס נאות לסטייה מרף הענישה שנקבע מכח סעיף 40ד(א) לחוק.**

20. כידוע, חריגה לשיקום בעבירות נשק עד כדי המנעות ממאסר ממש חריגה ואפשרית במקרים יוצאי דופן, בעיקר כאלו הכוללים סיכויי שיקום גבוהים לצד נסיבות אישיות מיוחדות, כמו זה שבפנינו.

בע"פ 4332/21 עאסלה נ' מדינת ישראל (20.2.2022) התקבל ערעורו של מערער, צעיר נורמטיבי, שהורשע בהחזקת נשק התקפי ומחסנית. בית המשפט המחוזי השית עליו 15 חודשי מאסר. בית המשפט העליון עמד על נתוני הטובים, שיתוף הפעולה עם גורמי המשטרה בחקירתו, תסקירו החיובי שהעיד על היעדר דפוסים עברייניים מושרשים

השתתפותו בקבוצה טיפולית למשך 8 מפגשים. עונשו הופחת לתשעה חודשי עבודות שירות; בע"פ 6332/22 **פדידה נ' מדינת ישראל** (16.2.23), קיבל בית המשפט העליון את ערעור המערער, נקבע על בסיס נסיבותיו האישיות הייחודיות של המערער והליך טיפולי שעבר, כי מדובר במקרה "מאוד מיוחד" המצדיק הקלה בעונש, והעמידו על תשעה חודשי עבודות שירות; בע"פ 5807/20 **שיבלי נ' מדינת ישראל** (30.12.2020) התקבל ערעורו של נאשם בעבירה של נשיאת נשק והובלתו שנדון לשנת מאסר. בית המשפט העליון מצא את נסיבותיו האישיות (עבר נקי, פוסט טראומה עקב פציעה במהלך שירותו הצבאי והמלצת שירות המבחן) ככזה המלמד על מקרה חריג שבחריגים המצדיק לאמץ את המלצת שירות המבחן ועונשו הופחת לתשעה חודשי עבודות שירות; בע"פ 887/20 **מתאני נ' מדינת ישראל** (21.9.2020) התקבל ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת אקדח טעון. צעיר (24), עברו נקי, מסוכנותו הוערכה כנמוכה, עונשו הוקל לתשעה חודשי עבודות שירות חלף עשרה חודשי מאסר; בע"פ 2826/19 **מרעאנה נ' מדינת ישראל** (1.9.2019) הלך שוב בית המשפט העליון כברת דרך לקראת נאשם שהורשע בהחזקת אקדח ומחסנית ריקה בביתו ונדון לעשרה חודשי מאסר, הקל בעונשו והסתפק בתשעה חודשי עבודות שירות. גם בעניינו של נאשם זה נקבעו נסיבות מיוחדות, כשמעבר לנתוני החיוביים והמלצת שירות המבחן, ניתן משקל למחיר אישי כבד ששילם בגין שיתוף פעולה עם רשויות החוק; בת"פ (מח' מרכז) 52256-03-20 **מדינת ישראל נ' יאן אזברגה** (12.4.22) הורשע נאשם בהחזקת אקדח ומחסנית ריקה ברכבו, במסגרת הסדר טיעון הוסכם שהמאשימה תעתור לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל. נקבע מתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר, בית המשפט גזר עונשו לתשעה חודשי עבודות שירות, בהתחשב בגילו (20), היעדר עבר, מסוכנות שהוערכה כנמוכה והמלצה חיובית של שירות מבחן.

21. **אשר על כן, לאחר שבחנתי את נסיבות האירוע, נתוני הנאשם, מדיניות הפסיקה הנוהגת לרבות במקרי שיקום, מצאתי כי מדובר במקרה חריג ויוצא דופן המאפשר חריגה ממתחם העונש לצרכי שיקום, והימנעות ממאסר ממש.**

22. עם זאת, המלצת שירות המבחן להסתפק בצו של"צ אינה מידתית ואינה מתיישבת עם מדיניות הפסיקה גם במקרי שיקום מובהקים. טוב עשה ב"כ הנאשם כאשר עתר, לחילופין, למאסר בדרך של עבודות שירות. נתתי דעתי גם לפגיעה האפשרית בפרנסת הנאשם ומשפחתו אך אין בשיקול זה לבדו כדי להביא להקלה נוספת בעונשו.

23. סיכומם של דברים, נוכח נסיבותיו הייחודיות של המקרה שבפניי, מצאתי לגזור על הנאשם ענישה שיקומית בדמות תשעה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן. עוד מצאתי נוכח טעמיו המיוחדים של המקרה, לחרוג מהוראת תיקון 140 ולהשית על הנאשם עונש מאסר החורג לקולא מעונש המינימום, חלקו בדרך של ענישה צופה פני עתיד.

סוף דבר

24. אני גוזרת, אפוא, על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, במקום העבודה בית אבות "עד 120"**

בכתובת רחוב נוב 6, חדרה. הנאשם יבצע את העבודות בימים א'-ה', בהיקף של 6.5 שעות עבודה יומיות.

ב. על הנאשם להתייבב לקליטה והצבה ביום 7.9.23 בשעה 08:00 במשרדי הממונה בכתובת לוחמי בית"ר 6, רמלה.

ג. הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה ניתן להמיר את העבודות במאסר ממש.

ד. 9 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירת נשק מסוג פשע.

ה. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירות שיבוש מהלכי משפט או הדחה בחקירה.

ו. צו מבחן לתקופה של 12 חודשים החל מהיום. הנאשם מוזהר בחובת שיתוף פעולה וכי אם לא יעשה כן, ניתן יהיה לבטל את הצו ולגזור עליו עונש אחר תחתי.

ז. קנס בסך 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 15.10.23.

ח. פיצוי בסך 2,000 ₪ שישולם עד יום 20.9.23. הפיצוי יועבר למתלונן על פי פרטים שתמסור המאשימה למזכירות בית המשפט.

ט. רכב מסוג מזדה מ.ר. 88-844-54 יושב לנאשם בכפוף להפקדת 4,000 ₪ במזכירות בית המשפט. 6,000 ₪ הופקדו בהליך מ"ת 30641-02-22 ויחולטו לטובת המדינה.

הנשק והתחמושת - להשמדה. צו כללי למוצגים.

עותק מהחלטתי יועבר לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"א אב תשפ"ג, 08 אוגוסט 2023, במעמד הצדדים.